

Presumpció de responsabilitat

- El risc que comporta la revisió del text aprovat en referèndum és l'enfrontament sense sentit

DÍDAC RAMÍREZ, Rector de la Universitat de Barcelona.

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 10.12.09

La universitat és una talaia apassionant des de la qual mirar la realitat que ens envolta. Una reflexió crítica i profunda del llarg i tortuós camí de l'anàlisi, per part del Tribunal Constitucional, de l'Estatut de Catalunya, m'ha empès a adherir-me a títol personal a les idees recollides a l'editorial conjunt de 12 diaris catalans del 27 de novembre passat. Aquest escrit, *La dignitat de Catalunya*, recollia al cap de pocs dies més de 10.000 adhesions, ja que es fa ressò d'un sentiment col·lectiu molt ampli de queixa i desànim davant un procés molt lent i desorientador sobre un tema ratificat per àmplies majories parlamentàries, a Catalunya i al conjunt d'Espanya, i aprovat per referèndum popular.

Tot i que el recurs constitucional no sigui en si mateix, jurídicament, una situació anòmla ni estranya, el meu diagnòstic, més enllà de les crítiques d'índole diversa que es poden fer a la situació actual del Tribunal Constitucional, és clar: ens hi juguem molt. El debat obert des de l'aprovació del text estatutari, la seva situació jurídica actual, la diversitat i la pluralitat de la societat espanyola, i la dinàmica de les relacions i les opinions entre Espanya i Catalunya dibuixen un escenari complex. Aquesta complexitat pot créixer pel dictamen del Constitucional, i fer imprescindible una solució o un compromís polític i jurídic a fi que aquest creixement d'entropia no porti el sistema a evolucionar cap al desordre.

L'Estatut defineix una identitat i un marc per a l'acció política. «No tinc arrels, tinc cames», diu una reputada coreògrafa belga, i jo també crec en les identitats fortes, però que caminen constantment per la ruta de la inclusió, la solidaritat i l'entesa; igualment estic convençut que el moment actual necessita el protagonisme de la política i de les institucions, no per marcar territoris de batalles, sinó per transmetre la confiança, el rigor i la feina ben feta. Estic convençut que el veritable discurs que interessa a la nostra societat és el de la tranquil·litat de disposar dels instruments necessaris per al benestar i l'equilibri social, dels marcs jurídics consensuats i estables, i d'unes classes dirigents que facin de la política l'art més noble de defensar els interessos comuns.

No trobo que el títol de l'editorial fos el millor possible. Penso que no reflecteix el procés ni fa referència a les preocupacions centrals del moment que vivim, que requereix el desplegament en la seva totalitat de l'Estatut de Catalunya per dotar-nos de les millors eines per afrontar el futur, per centrar el debat en els temes que socialment preocupen, per parlar de responsabilitat i de feina per fer, seguint les decisions que han pres els parlaments, els ciutadans i les institucions. S'ha de respectar l'Estatut per poder ser coherents amb les nostres decisions i actuacions, i d'aquesta manera ens podrem exigir responsabilitats col·lectives en les nostres accions posteriors, i ens en podran exigir. El que es va plantejar el 2006 amb un ampli consens marca un camí que volem que se segueixi amb determinació i eficiència, i no convé que uns anys d'indefinió d'un Tribunal i una sentència posin el fre de mà a una norma que han d'aplicar els governs i que defensa el poble, però que en tot cas és el marc vigent.

Un mar de rumors i de suposades filtracions sobre el futur de l'Estatut de Catalunya no poden de cap manera condicionar allò que s'ha votat i

acceptat a les urnes. Igual que existeix la presumpció d'innocència, socialment hauria d'existir la presumpció de responsabilitat. A la societat catalana li toca afrontar el futur amb decisió, amb optimisme, amb les eines del bon govern, amb la suma de totes i cadascuna de les aportacions de l'empresariat, del món del treball, de les institucions, de les universitats... de tota la societat. Cada col·lectiu ha de fer-se responsable de les decisions que pren.

Aquesta responsabilitat també la reclamem els agents socials i les institucions al Govern, a la Generalitat, perquè compleixi les seves obligacions, que en part es deriven de l'Estatut. Igual que es demana a la Universitat excel·lència i transparència, variables en què progressem objectivament, cal després el suport públic amb un finançament adequat i un compliment de compromisos. Els acords ratificats i aprovats hi són per seguir-los transparentment i poder exigir l'assoliment dels objectius marcats a partir de l'autonomia basada en l'assumpció de responsabilitat.

CAL dotar-se de normes clares, consensuades, fortes, que generin confiança i seguretat institucional, però la clau del nostre futur és la nostra feina. El risc de la revisió de l'Estatut és l'enfrontament sense sentit, el fre de les iniciatives empresarials i socials que el moment actual requereix, la impossibilitat d'exercir amb responsabilitat la nostra autonomia amb el disseny que majoritàriament li hem volgut donar. Ningú no dubta que el moment actual és difícil i ple de reptes per al nostre món; afrontem-los amb decisió i responsabilitat, sense dificultats innecessàries.